

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1705

II. De Donationum Revocatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62668](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62668)

sius mortis aut aliâ, quam inter Vivos & mere liberalitatis exercendâ causâ facta videri potest; cum per hanc res magis jactentur, quam per illam, utpote obnoxiam revocationi vel debitum aut causam supponentem.

10. Nihilominus frequentiori DD. calculo comprobatur Opinio aliorum, in dubio præsumendum donationem inter Vivos ad eò; ut infirmus & in articulo mortis constitutus, si absolute & citra mortis mentionem donet, non tam mortis causâ quam moriens donâsse sit existimandus, juxta responsum Papiniani l. *Seia* 42. §. 1. ff. de *Mort. causâ donat.* quem cum Bartolo in l. *Seia* 11. ff. de *Dote præleg.* & Jafone in l. *Qua dote* 26. ff. *Solutio matr.* Clarus §. cit. q. 4. n. 3. & Haunold. cit. *Tract.* 7. n. 451. sunt secuti. Ratio satis expedita est; quia in dubio præsumenda est donatio, quæ verbò hoc proprie acceptò denotatur, ex Regula generali, quæ in dubio pro verborum proprietate præsumitur, donec aliud fuerit demonstratum, l. *Non aliter* 96. pr. ff. de *Legat.* 3. Donationis autem verbò proprie acceptò inter Vivos & simplex, non mortis aut aliâ causâ facta donatio denotatur.

Ad rationem dubitandi aliqui Donationes Juris minimè stricti esse volunt; quòd sint donantis quoddam beneficium; ac proinde admittant plenissimâ & donatio maximè favorabilem interpretationem, c. *Cum dilecti* 6. Verùm, quia istius textus Regula non generaliter de omnibus, sed de Principum duntaxat beneficiis gratusque, merum illorum favorem continentibus, c. *Olim* 16. de *V. S.* & personarum dignitate vel nobilitate præcellentium donationibus procedit, arg. c. 1. meliori ratione alii donationes in dubio regulariter non præsumi, haud ægrè consequuntur.

Neque tamèn propterea DD. inter Vivos potius & simplicem, quam Mortis causâ &c. donationem præsumendum, communi sensui dubitandi ratio adversatur; quia absolute & sine ulla mortis vel alterius causâ mentione donans mere liberalitatis & munificentie exercendæ animus studiùmque satis declarat; neque perdere intelligitur, nisi personis indignis donet. Unde ei, qui Mortis vel Remuneracionis causâ à se donatum contendit, probandi onus est, aliique DD. imponunt: nisi inter vivos & merè liberaliter donandi facultate careat.

ARTICULUS II.

De Donationum Revocatione.

SUMMARIUM.

11. *Mortis causâ donatio revocatur Mortis donatarii ante donantem.*
12. *Reconvalescentiâ & Parentiâ.*
13. *Facta inter Vivos I. Nativitate liberorum.*
14. *Etiamsi perfecta jam sit, revocatur.*
15. *Nisi ipsa sit modica.*
16. *Aut facta filio emancipato.*
17. *Vel nati liberi legitimi non sint.*
18. *Vel revocationi renuntiatum sit cum juramento.*
19. *Non revocatur donatio Remuneratoria.*
20. *Et facta causa Pia.*
21. *Nisi quatenus legitima præjudicat.*
22. *Non revocatur donanti Professione.*
23. *II. Donatio inofficiosa revocatur.*
24. *Quatenus præjudicat legitime liberorum.*
25. *III. Revocatur Ingratitudine in donantem.*

C c c 2

26. Non

26. Non tamen ipso Jure,
 27. Et non nisi ex causis ipso expressis.
 28. Neque etiam donatio Remuneratoria, Pia,
 29. Et facta beneficii collatione.
 30. Valet remisso Ingratitudinis commissa.
 31. Non etiam committenda, licet jurata sit.
 32. Donationem revocandi jus aliquando, non semper ad heredes.
 33. Et in heredes transit.

I. **M**ortis causa donatio tribus potissimum modis revocatur. Primum quidem, si is, cui donatum est, decesserit ante donantem, l. *Filiosfamilias* 23. ff. de *Mort. causa donat.* aded; ut, quæ rem donatam respiciat, nulla Actio competat heredi, quæ; quod donans donatario duntaxat benevoluerit, Perez in *C. ibid.* n. 11. tum verò; quod etiam legata ultimâ voluntate relicta non debeantur, si præmoriatur is, cui sunt relicta, l. *Unica* C. de *Caduc. toll.* Secundo, si gravis infirmitatis, periculosa navigationis aut belli intuitu donans convalescat, aut à periculo salvus revertatur, §. *Mortis* 1. *Inst. Rubr. cit.* Ratio est partim; quod hujusmodi donatio in se contineat conditionem, *Si moriar*, veluti causam finalem: quæ cessante, cessat etiam ipsa, c. *Cum cessante* 60. de *Appellat.* partim verò; quod mortis causa donans, licet rem donatam potius donatarii quam heredis, suam tamen illam potius, quam donatarii esse velit, l. 1. & l. *Senatus* 35. §. 2. ff. de *Mort. causa donat.* Tertio, si donantem poeniteat donationis, §. *Mortis* cit. quia mortis causa donatio species quædam est ultimæ voluntatis, l. *fin. C. eadè Rubr.* quæ ambulatoria est usque ad extremum vitæ spiritum, & revocari semper potest, l. *Cum hic sta-*

eu 32. §. 3. ff. de *Donat. inter vir. & ux.* Et l. *Quod si* 4. ff. de *Adimend.* leg. Perez l. *cit.* n. 10. & Harprecht in §. *Mortis* cit. à n. 67.

Inter vivos etiam Donatio, est (sicut) mel ritè perfecta magis firma sit, l. *Si apud* 2. §. cum l. *fin. pr. C. de Revoc. donat.* celebres tamen tres casus & causa sunt, ob quas etiam ipsa, quamvis jam consummata, revocatur ac rescinditur.

Prima est, si donator post factam omnium vel notabilis partis bonorum donationem præter omnem spem & expectationem suscipiat liberos, l. *Si unquam* 8. l. *De Revocand. donat.* aut etiam potestatem unicam duntaxat; cum *Liberorum* appellatione unus quoque univè preles comprehendatur; ut, qui unam tantum reliquit, sine liberis decessisse non intelligatur, l. *Non est* 148. ff. de *V. S.* Ratio est, quia donator alienas successiones propriis, sive extraneis liberis suis antepone-re voluisse, non præsumitur; ut donatio facta censeatur sub tacita conditione, *Nisi liberi nascantur*, Clarus §. *Donat.* q. 22. n. 15. Molina *Tract.* 2. de *7. & 8. disp.* 282. n. 1. & Perez in *C. de Revocand. donat.* n. 15.

Quæ dispositio etiam procedit, si liberi donatione jam perfecta suscepti ante patrem, qui donavit, moriantur. Ratio est; quia in donatione subintelligitur conditio, *Si liberi non nascantur*; quæ proinde, liberis susceptis, deficientibus etiam ipsa deficit & extinguitur; ut donata ad donantem revertantur, l. *Si unquam* cit. res autem, quæ semel extincta est, non amplius reviviscit, l. *Qui res* 98. §. 7. ff. de *Solut.* Ita ex communi DD. tenet Fachineus *Lib. 3. cap. 90. §. Cateram.* Si tamen donans filiis natis iterumque mortuis res donatas, cum facile posset, repetere omisisset, donationem confirmatam aut renovasse: vel in initio, etiam si de liberis cog-

his cogitasset, eam nihilominus facturus fuisse intelligeretur, Clarus §. cit. q. 28. n. 9. Tiraquellus in l. Si unquam cit. V. Susceperit liberos n. 137. cit. Molina n. 8. & Haunold. n. 276.

Eidem l. Si unquam cit. dispositioni locus est in donatione firmata juramento; cum enim hoc sequatur conditiones actus, cui est adjectum c. Quemadmodum 25. pr. de Jurejurando, sicut donatio, sic etiam ipsam huic appositam conditionem, Nisi liberi nascantur tacite includet, cit. Clarus q. 23. n. 1. & Molina n. 7.

15. Dixi tamen, Si donatio sit *partis nobilitatis*: cujusmodi non solum major vel dimidia, sed etiam minor, tanta tamen bonorum pars est; ut donator, si de liberis cogitasset, eam donaturus verisimiliter non fuisset; si enim donatio esset modica; ut, etiam si liberi in mentem venissent, eam nihilominus fuisse faciendam, præsumi posset, liberorum natiuitate non revocaretur, cit. Clarus q. 22. n. 1. Fachineus cap. 88. & Molina n. 5.

Excipiuntur etiam &, liberis supervenientibus, non revocantur donationes

16. Primò, facta filio emancipato; cum enim de isto l. Si unquam cit. dispositio, utpote de extraneis loquens, non procedat, ei facta donatio aliis liberis supervenientibus revocari nequit, nisi quatenus est inofficiosa; ut liberis postea natis salva sit legitima: sicut revocari potest, quando facta est ipsis jam natis, l. Si totus §. C. de Inofficis. donat. cit. Molina disp. 273. n. 1. & Haunold. n. 281.

17. Secundò, si liberi, qui superveniunt, sint spurii: imò etiam naturales; quia donator non præsumitur favere voluisse liberis, de quorum susceptione sine peccato cogitare, & sine rubore loqui non potuisset, cit. Molina n. 9. & Haunoldus n. 272.

Tertiò, nisi donationem, liberis supervenientibus, revocandi juri cum juramento renuntiasset; talis enim donatio liberorum natiuitate non tota, sed quoad legitimam duntaxat revocaretur. Ratio de legitima est; quia hanc adimere, in eave liberis donatione aliave dispositione præjudicare, jure prohibetur. De excessu autem; quòd ejusmodi renuntiatio tollat præsumptionem donationi existentis tacite conditionis, Nisi liberi nascantur: &, quatenus afficit bona legitimam excedentia, proprie non præjudicet, nisi donanti, cujus liberos postea suscipiens favorem, l. Si unquam cit. spectat; ac proinde juramentum, cum sine peccato & tertii præjudicio possit, omnino debeat observari, per Regulam c. Cum contingat 28. de Jurejurando & c. Quamvis 2. de Pactis in 6. Fachineus l. cit. cap. 84. in fine Gutierrez p. 1. de Juramento cap. 9. n. 8. & cit. Molina n. 6.

19. Quartò, donatio facta ob causam Remuneracionis, vel Dotacionis; quamvis enim talis revocetur, quatenus causam illam excedit vel, si ista v.g. merita, aut matrimonium nondum posita sint, casu tamen, quò causa donationi proportionata & ex parte donatarii posita jam est, donationem non revocari, probabilius censent Lugo disp. 23. de i. & l. f. 11. n. 196. & Haunold. cit. tract. 9. n. 282.

20. Quintò, donatio facta Ecclesie vel alteri causa Pie: quam Jure Fori externi omnino firmam esse: Jure autem Poli sive in foro Conscientie interno totam revocari, non pauci & non postremi nominis DD. desumunt ex can. fin. 17. q. 4. ubi relatus S. Augustinus laudat factum Aurelii Episcopi, cuidam, qui post omnium bonorum donationem (retentò usufructu) Ecclesie factam liberos susceperat.

C c c ;

perat, omnia reddentis: & addit, *In potestate habebat Episcopus non reddere, sed Jure Fori, non Jure Poli.*

21. Sed melius alii, præsertim *cit. Lugo n. 174. & Haunold. n. 277.* ejusmodi donationem de rigore Juris solummodo revocari docent, quatenus est inofficiosa, & præjudicat legitimæ. Rationem reddunt; quod donans, sicut contra Pietatis officium nihil agere, ac proinde legitimam liberis salvam esse, sic etiam pro beneficiis acceptis Deo gratum se exhibere animæque suæ prospicere; ac proinde ea, quæ legitimam excedunt, Ecclesiæ vel alteri causæ Piæ vel potiùs Deo absolutè donare voluisse, præsumatur. Quæ Resolutio *can. fin. cit.* decisione confirmatur potiùs quàm, ut aliquibus visa est, evertatur; cum enim ex una, Jure etiam Fori sive Justitiæ obligatione spectatâ, Ecclesiæ facta donatio non tota firma, sed quoad legitimam saltem obnoxia fuerit revocationi; *l. Si rotas cit.* ex altera verò parte, Jus Fori id tantùm, quod legitimam excedit, retinendi Ecclesiæ potestatem concedens, quoad Justitiæ obligationem cum jure Poli non pugnet, de rigore Juris sive, solius Justitiæ obligatione spectatâ, donata quoad legitimam tantùm debebunt reddi: quoad excessum autem poterunt retineri: etsi omnia reddi conveniat Juri Poli sive, Æquitati, Honestati & Pietati, *can. fin. cit.* ut ita Ecclesia ab omni avaritiæ suspitione purgetur. Ex quibus tamen titulis donata reddere volenti Prælato Juris solemnitates hodie necessarias esse, Lugo *l. cit.* monet.

22. Sextò, si donans ingrediatur Religionem. Hoc tamen, teste Tiraquell. *V. cit. n. 48.* aliqui negant; quod monasterium sit locò Filii *c. In presentia 8. de Probat.* Et propterea, sicut nativitate filii, sic etiam donantis Professione do-

natio revocetur. Sed argumentum hoc leve est, cum; quia ea Juris fictio communitia est: & monasterium *c. cit.* Filii locò non haberi, ad Rubr. de Testam. *n. 21 3.* ostenditur: tum verò quia, licet Filii locò monasterium habetur *c. cit.* hoc tamen non verus, sed fictus duntaxat filius foret: nec affirretur dispositione *l. Si unquam cit.* quod ista ex communi Interpp. sensu de filiis solummodo veris procedat.

Quare inter vivos donationem donantis Professione revocari, cum Felan. *in c. cit. n. 42. & Tiraquello V. cit. n. 41.* rectè negat Sanchez *Lib. 7. Moral. cap. 3. n. 41.* quibus non adversatur; quod monasterio debeatur legitima, *Auth. 8. can. Si qua mulier C. de SS. Eccles. 19. q. 3.* quia hæc illi solum debetur à Professo, quando de bonis suis disponit post Professionem: quod ei, si ante non facta, permittitur *Auth. 8. can. cit.* licet extra hunc casum testamentò aliquid monasterio relinquere Religionem professurus non teneatur, Franc. *in Rubric. de Testam. à n. 67.* Berouius *in c. In presentia cit. n. 219.* & alii apud *cit.* Sanchez *n. 1.* Verùm, etsi res ita se habeat, quando donatio alio intuitu, quàm Professionis in Religione emitteudæ facta est: alia tamen ratio est donationis factæ intuitu istius; talem enim decretò S. Synodi Trident. *Sess. 25. cap. 16. de Regular.* irritatam, non pauci volunt. At verè *Tit. 31. à n. 43.* discutietur.

Altera inter vivos factas donationes revocandi causa est, si ea sunt inofficiosa, seu contra officium pietatis in liberos: ut, si pater matèrve in tanta quantitate donet extraneo, aut etiam cum vel pluribus liberis; ut cæteris legitimæ, hæc est, portio de paternis maternisve bonis lege, ipsis debita auferatur vel diminuat; hujusmodi enim donationem à parentibus

factam liberi in legitima gravati post mortem parentis ita donantis, quæretur apud iudicem iustitiam revocari. Jure possunt: non quidem totam, sed quatenus ea immodica est & detrahatur legitima; ut id, quod consequenti jure legitime debetur ad donatoris patrimonium redeat, *l. Si pater 2. l. Si exor 5. l. Cum mater 7. & l. Si liqueat 8. C. de Inoffic. donat.* Ratio est partim; quia à Pietatis officio recessum & peccatum est non in tota donatione, sed quoad legitimam tantum portionem, ut aded, illius duntaxat revocationem permitti, conveniens fuerit; ne pœna major sit delicto, Perez in *C. de Inoffic. donat. n. 3.* partim verò; quia donatio nis revocatio, tanquam exorbitans & odiosa, extendenda non est ultra id, quod expressum est Jure: quò, eas in totum revocari, nullam est expressum, Palao *Tract. 32. disp. 2. p. 30. §. 1. n. 2.* Pirrhing ad hanc Rubr. n. 47. in fine & alii, monentes, sicut liberos à parentibus, sic & hos à liberis immodicè & inofficiose factas donationes revocare posse, per textum *l. Filius 4. C. de Inoffic. donat. & arg. l. Nam etsi 15. ff. de Inoffic. Testament.*

25. Tertia inter vivos factas & traditione jam perfectas donationes revocandi causa est Ingratitudo donatarii in donantem: non quomodocunque, sed modis *l. fin. C. de Revocand. donat. & c. fin. hie Rubr.* expressis, commissis: Si donatarius forte in ipsum impias manus injecerit, aut sibi atroces injurias, seu grave rerum suarum damnum, vel vitæ periculum inferre presumpserit: additur *l. cit.* Si conventiones, quas spondit, minime implere voluerit. Quem casum *c. fin. cit.* omisum aliqui asserunt; quòd eò donatio non tam propter ingratitude, quam non impletas conditiones

seu pacta & modos donationi appositos revocetur. Non male tamen alii in hoc ipso ingratitude agnoscunt; quòd beneficium immemor & contemptor videri jure possit is, qui illius conditiones implere neglexerit Guttierrez *p. 1. de Juramento cap. 10. n. 2.* Rebellus de *Oblig. Justitia Lib. 18. cap. 9. num. 3. & cit.* Palao *p. 31. §. 1. n. 7.*

26. Non revocatur tamen Donatio ipsò Jure; ut, Ingratitudine relatorum modorum aliquò admisà, donatarius res sibi donatas & traditas restituere teneatur, antequam ingratitude in judicio probata sit à donante, & pro eo sententia lata, ut colligitur ex *l. fin. cit. verbis, Si fuerint in judicio dilucidis argumentis cognitionaliter approbate.* Casus tamen, quò donatæ res traditæ non fuissent, donatarius ingratus à donante repelli possit per exceptionem; cum ei, cui post solutionem datur Actio, multò magis ante illam Exceptio detur, *l. Inventus 156. ff. de R. I. Panormit. in c. cit. n. 5. citr. Molina n. 5. Palao §. 1. n. 13. Haunold, n. 260. & Pirrhing ad hanc Rubric. n. 36.* Ex his

27. Dubium oritur primò, an Donatio revocari valeat ob causas ingratitude, expressis æquales vel graviore. Id enim cum Glossa in *l. fin. cit. V. Voluerit*, affirmant Clarus *§. cit. q. 21. n. 2.* Gomez *Lib. 2. Var. cap. 4. n. 14.* & Menoch. de *Arbitr. casu 130. n. 2. & 3.* quia, ubi est eadem (vel major) ratio, eadem legis dispositio est, *arg. l. Illud 32. pr. ff. ad L. Aquil.* Verùm, quia huic sive Axiomati, sive *l. cit.* argumento, cum de pœna contrahenda agitur, vix locus est, *arg. Regule Odia 15. in 6. in puncto Juris Negativa præferenda est cum Molina cit. disp. 181. n. 8. Zoesio in C. de Revoc. donat. q. 1. Perez in C. eadem Rubric. n. 7. & Bruneman. in l. fin. cit. 13.*

cit. n. 6. propter istius legis textum, donationis revocationem ad causas relatas disertè restringentem; cum iis enumeratis subiciat, *Ex his tantummodo causis donationes everti concedimus.* Ubi tamen DD. rectè advertunt, rarò, imò vix evenire posse casus ingratitude, *l. & c. fm. cit.* expressis graviore, ipsi non comprehensas; quia casus, quò donatarius uxori aut filie donantis obtulisset stuprum, ad atrocem injuriam ipsi expressam revocatur; cum iis injuriæ mentio fiat absolutè: injuria autem non minus fit, quæ factò aliquò injuriosò, quàm ea, quæ contumeliosis verbis infertur, *cit.* Molina *n. 9.* & Palao *n. 11.*

28. Dubium secundò est, an ob ingratitude revocationi obnoxia etiam sint Donationes Remuneratoriæ. Quod cum Panormit. *in c. cit. n. 12.* Claro *g. 21. n. 4.* & Molina *l. cit. n. 7.* communiter, & meritò negatur; quia Remuneratoria propriè dicta donatio non est; cum non procedat ex mera liberalitate: sed sit meritò compensatio, donatario debita ex honestate & gratitudine; ut proinde pœnalis & odiosa Constitutio ad eam: uti etiam ad constitutionem dotis & propter nuptias donationem non rectè extendatur, Barbosa *in c. fm. cit. n. 16.* Pari modò donationem factam Ecclesiæ vel alteri causæ Piæ propter Prælati vel alterius administratoris ingratitude revocari, cum *cit.* Claro *n. 5.* meritò negant Menoch, *Recup. remed. g. n. 102.* Lessius *Lib. 2. de I. & I. cap. 18. n. 105.* & Palao *cit. p. 31. §. 3. n. 5.* cum; quia talis donatio censetur facta intuitu Domini Dei, in quem, tanquam liberalissimum bonorum omnium Largitorem & Remuneratorem cadere nequit ingratitude: tum verò; quia delictum personæ in Ecclesiæ vel Monasterii detrimentum redundare non debet, *Reg. 76. in 6.*

Multò minus revocari ab ingrato potest beneficium Ecclesiasticum; quia ista collatio, quantumvis gratis, non tantum de propriis, sed de Ecclesiæ bonis, & ex Officio facta est à collatore, ad eum licui clerico idoneo, & quidem ex natura beneficii perpetuò faciendam obligato, *cit.* Panormit. *n. 9.* Claro *n. 6.* & Molina *n. 14.*

Dubium tertio est, an Donatio revocari etiam possit ab eo, qui ejus ad donatarii ingratitude revocanda renuntiasset. Possè, si renuntiatio simpliciter: non etiam, si facta sit cum iuramento, cum Tiraquello *in l. Si non quam cit. Prefat. n. 140.* volunt Lauti Gutierrez *cap. 9. n. 5.* & cap. 10. n. 1. Molina *n. 10.* & 11. Perez *n. 10.* & Hæmold. *n. 265.* quòd eam revocandi jus favor ipsius donantis, & propterea locum sit Regulæ *c. Si de terra 6. de Prælog.*

Sed meliori ratione, ejusmodi renuntiationem, etiam juratam, donationis revocationi obflare, negat Becanus *Consil. 41.* & alii, quos sequitur Palao *cit. p. 3. §. 2. n. 5.* Ratio est; quia renuntiatio juris revocandi ob ingratitude futuram donatario aniam præbet per ingratitude delinquendi; sicut promissio non accusandi de adulterio futuro vel de dolo committendo in administratione; ac proinde neque ipsa, neque ad firmandam adjectum iuramentum, tanquam contra bonos mores præstitutum, obligatorium erit, *Reg. Non est 38. in 6.*

Neque donatario adversus revocationem patrocinatur; quòd, donatarius ingrato factam non revocare, licitum non minus sit, quàm lytrum vel usuras solvere prædoni aut sceneratori: cujusmodi promissioni adjectum iuramentum obligat promittentem, *c. Debitores 6. de Jur. jurando;* quia, licet omisso revocatio non licita sit, postquam ingratitude iam est con-

est commissa, illicita tamen & nulla est promissio, quæ donationis ab ingrato revocandæ juri renuntiatur; cum renuntiatio ista non habeat causam, quæ honestet ansam delinquendi, quam præbet: cuiusmodi tamen causam habent iuramenta, quæ de lytro vel usuris solvendis fiunt; hæc enim valida, & honesta etiam sunt; quia redemptio injustæ vexationis vincit ansam sive occasionem peccandi, quam usurario & prædoni iurans præbet.

34. Dubium quartò est, an pro revocanda Donatione competens Actio transeat ad & in hæredes. Ad hæredes eam transire, negant multi & suadet ratio; quòd donanti competat ob illatam sibi injuriam: Actio autem injuriarum morte extinguitur, & ad hæredes non transeat: nisi lis contestata sit cum defuncto, *l. injuriarum 13. pr. ff. de Injuriis, cit. Molina n. 3. Bruneman in l. fin. cit. n. 9.*

Mihi semper placuit communis & *l. fin. cit.* non obscure insinuata distinctio. Et quidem, si donans, in se admissæ ingratitudinis confusus, tacuit, Actionem & revocandi jus ad hæredes non transire, clarè decisum est *l. fin. v. Hoc tamen, c. fin. cit.* quòd ipsa taciturnitate suâ eam remississe videatur. Si verò eam ignoravit: aut revocare, cum vellet, morte præventus non potuit, & multò magis, si ingratitudo commissa est in defunctum, v. g. cum graviter diffamandò, Actionem hæredibus competere, non malè defumitur ex verbis, *Qui hoc tacuit, c. fin. cit. & Si ipse, qui hoc passus est, tacuit, l. fin. cit. v. Etenim:* quæ cum de ignorante aut revocare non valente verè dici nequeant, argumentò ex ipsis à contrario ductò rectè infertur, jus revocandi ad ignorantis vel impotentis hæredes transmitti, non obstantibus, quæ alias generaliter sancita sunt de Actione

injuriarum, ut advertit Ripa *in l. fin. cit. q. 62. n. 208.*

Neque obstat; quòd *l. fin. cit.* primis tantum personis revocandi jus concedatur, & ad successores non extendenda dicatur; quia per subjecta verba, *Si ipse, qui hoc passus est, tacuerit,* satis indicatur, non agi de casu, quò donans ingratitudinem vel ignoravit, vel morte præventus per revocationem non potuit vindicare; cum *Tacere* non dicatur ignorans: sed qui scit &, cum posset non prodit, *cit. Panormit. n. 7. Molina n. 3. Lugo n. 169. Palao §. 4. n. 2. & Haunold, n. 259.*

33. Eòdem modò de transitu Actionis in, sive adversus hæredes Donatarii discurrunt Panormit. & Molina *l. cit.* Alii tamen in hos transire negant; quòd *c. fin. cit.* nulla istorum mentio fiat: & *V. Et enim cit.* non statuatur, quid in hos liceat donanti; ac proinde, si donatariò vivente Actionem non proposuit, hæc ipsi non competat adversus hæredes, cum aliud expressum non est, satis tutos Regulæ generali, quæ injuriarum & carceras, quæ ex delicto descendunt, Actiones adversus hæredes non concedit, *pr. cit. c. §. Non autem 1. v. Est enim, Insit. de Perpet. c. temp. añ.* cum delictorum poenæ suos tenere debeant autores & delinquentes, *c. Quæsvit, 2. de lis, quæ à majori & l. Sancimus 22. C. de Penis.* Ita ex ICT.ºm communi sensu Barbosa *in c. fin. cit. n. 24. cit. Lugo n. 170. Palao n. 6. & Haunold, n. 263.*

ARTICULUS III.

De Donationibus rerum Ecclesiasticarum.

SUMMARIUM.

34. Prælati liberè donare nequeunt immobilia,
D d d

35. Et